

ریتوکسان (زیتوکس)

در صورت ابتلا به هر گونه سرطان خاص یا بیماری های زمینه ای که بر سیستم ایمنی بدن تأثیر می گذارد، مانند لوپوس اریتماتوس پزشک ممکن است ریتوکسان یا زیتاکس را برای شما تجویز کند. ریتوکسان یا زیتاکس نوعی ایمونوتراپی است. این دارو حاوی داروی ریتوکسیماب به عنوان یک داروی بیولوژیک است. بیولوژیک ها از قسمت هایی از موجودات زنده ساخته می شوند. ریتوکسان به عنوان محلولی است که به صورت انفوزیون داخل وریدی (IV) تزریق می شود.

عوارض

مانند بسیاری از داروها، زیتاکس ممکن است عوارض خفیف یا جدی ایجاد کند. به خاطر داشته باشید که عوارض جانبی دارو می تواند به سن بیماری، بیماری های زمینه ای و سایر داروهایی که ممکن است مصرف کنید بستگی داشته باشد.

برخی از عوارض جانبی خفیف زیتاکس که گزارش شده اند، عبارتند از:

• ریزش مو

• اسهال

• ضعف

• سردرد

• حالت تهوع

• افزایش وزن

• سرفه کردن

• راش یا خارش

• احساس افسردگی خفیف

• تورم دست یا ساق پا

• اسپاسم عضلانی

• عفونت های خفیف، مانند سرماخوردگی و

عفونت مجاری ادراری (UTI)

• علائم عفونت، مانند بدن درد، لرز، تب و

خستگی

عوارض جانبی خفیف بسیاری از داروها ممکن است ظرف چند روز یا چند هفته از بین بروند. اما اگر آزاردهنده شدند، با پزشک یا داروساز خود صحبت کنید.

عوارض جدی ریتوکسان به ندرت رخ می دهند اما مواردی که گزارش شده اند، عبارتند از:

• عفونت های جدی مانند تبخال و زونا

• مشکلات کلیوی، مانند نارسایی کلیه

• انسداد یا سوراخ شدن (پارگی) روده

• مشکلات قلبی، مانند حمله قلبی و فیبریلاسیون بطنی (نوعی ریتم غیر طبیعی قلب)

• کاهش سطح گلبول های قرمز خون و برخی از گلبول های سفید خون، مانند لنفوسیت ها و نوتروفیل ها

چه افرادی نباید زیتاکس مصرف کنند؟

با پزشک خود در مورد سابقه بیماری خصوص مورد زیر:

• مشکلات کلیوی

• مشکلات ریوی

• در صورت داشتن علائم مشکلات قلبی

• مشکلات جدی معده و روده

• عفونت یا سیستم ایمنی سرکوب شده

• واکنش آلرژیک

• واکنش های مربوط به انفوزیون

داروی زیتاکس (ریتوکسان)

تهیه کننده: احمدرضا بازاریاری

دانشجو ارشد داخلی جراحی پرستاری

منبع: کتاب راهنمای دارویی موزبی ۲۰۱۹

تاریخ تدوین: زمستان ۱۴۰۲

تاریخ بازنگری:

۴ تا ۶ ساعت خواهد داشت. هر دوز بعد از آن ۳ تا ۴ ساعت خواهد داشت. از پزشک خود بپرسید که آیا می توانید میان وعده ای همراه داشته باشید. همچنین بهتر است یک ژاکت به همراه داشته باشید تا در صورت خنک بودن اتاق تزریق به شما کمک کند راحت بمانید. تزریق ریتوکسان در کلینیک، مطب پزشک یا بیمارستان انجام می شود در هنگام مصرف ریتوکسان، پزشک ممکن است داروهایی را که از بروز عفونت های خاص مانند ذات الریه و تبخال پیشگیری می کند و یا دیفن‌هیدرامین و استامینوفن برای کاهش خطر واکنش انفوزیون نیز تجویز کند.

برای آرتریت روماتوئید (RA) هر ۲ هفته یک بار برای دو دوز اول و پس از آن، هر ۲۴ هفته یک انفوزیون در یا فت خواهد پید کرد. اگر هنوز علائم آرتریت روماتوئید را دارید، پزشک ممکن است مدت زمان بین تزریق را کاهش دهد. در حین استفاده از ریتوکسان باید از دریافت واکسن های زنده خودداری کنید. نمونه هایی از واکسن های زنده عبارتند از: زونا، ابله مرغان، تب زرد، سرخک، اوربون و سرخچه (MMR)

مکانیسم اثر

زیتاکس با اتصال به پروتئین های سلول های ایمنی و سلول های سرطانی عمل می کند. نحوه دقیق عملکرد ریتوکسان به بیماری هایی که از دارو برای درمان استفاده می کنید بستگی دارد.

برای مثال در بیماری آرتریت روماتوئید (RA) و سایر شرایطی که بر سیستم ایمنی تأثیر می گذارد، این دارو با اتصال به پروتئین خاصی روی سلول های ایمنی بیش فعال عمل می کند.

برای سرطان ها، این دارو با اتصال به پروتئین خاصی روی سلول های سرطانی عمل می کند

ریتوکسان می تواند سیستم ایمنی بدن را سرکوب (کاهش فعالیت) کند. این وضعیت می تواند خطر ابتلا به عفونت را افزایش دهد. عفونت های جدی یکی از عوارض جانبی احتمالی ریتوکسان هستند.

نکات مصرف

برای اولین دوز زیتاکس، باید برنامه ریزی کنید که بیشتر روز را در محلی بگذرانید که دوز را دریافت می کنید. چون اولین دوز ریتوکسان زمان انفوزیون

